

Verslag

Centraal College van Deskundigen en Accreditatiecollege Bodembeheer

Datum	: 6 oktober 2022
Tijd	: 10:00 - 11:05 uur
Plaats	: MS Teams, online
Kenmerk	: Verslag SIKB_CCvD_AC_Bodembeheer_20221004

Deelnemers

David van den Burg (DvdB)
Manfred Beckman Lapré (MBL)

Gerrit-Jan Georg (GJG)
Jaap-Willem Hutter (JWH)
Jan Keijzer (JK)
Bas van Oosten (BvO)
Charly van Schaik (CvS)
Kay Mollenhauer
Beerd Volkers (BV)
Bram van de Pas (BvdP)
Willem van der Zon (WvdZ)
Arthur de Groof (ArdG)

Werkt bij

Rijkswaterstaat,
Bodem+
Indaver
SGS Laboratorium
Kiwa
SGS Intron Certificatie
RUD Drenthe
RUD Zeeland
Waterkracht
Econsultancy
Vopak
SIKB

Afgevaardigd door of rol

Voorzitter
Ministerie van I en W

BOG / VA
FeNeLab
NVCi
NVCi
VNG
IPO
BodemenergieNL
VKB
VNO-NCW
SIKB, secretaris (vervangt Karin Sant)

Afwezig

Willie van den Berg (WvdB)
Jaap van der Bom (JvdB)
Paul Folten (PF)
Ariël Kleverwal (AK)

Werkt bij

Waterproef
DrechtConsult
NEN
Waterschap Vallei en Veluwe
MILON
TAUW
Stichting Bodembeheer Nederland
SIKB-programmabureau

Afgevaardigd door of rol

UvW
Bouwend Nederland en NVPG
NEN
UvW

VVMA
VKB
VNO-NCW

SIKB, secretaris

Vacatures

Te benoemen afgevaardigde

VNO-NCW

Gasten

Henk Koster (HK)
Jelle de Boer (JdB)
Lex Stam (LS)

Rabbe Vedder (RV)

Werkt bij

SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau
Toehoorder namens UvW
Toehoorder namens VVMA

Gast bij

Alle agendapunten
Alle agendapunten
Alle agendapunten

Alle agendapunten

**Actie
door**

Nr.

1. Opening, vaststellen agenda, voorstelronde

De voorzitter opent de vergadering en heet de deelnemers van harte welkom. Hij besteedt aandacht aan het overlijden van oud-Collegelid Wim van Grinsven en spreekt zijn dankbaarheid uit voor diens altijd constructieve inbreng: Wim stelde, met een open vizier, altijd inhoudelijke vragen, zodat hij een gedegen standpunt kon opbouwen.

Willie van den Berg wordt dit overleg vervangen door Lex Stam (namens UvW). Bregje van Lieshout wordt in dit overleg vervangen door Rabbe Vedder (namens VVMA).

2. Voortgang wijzigingen Regeling bodemkwaliteit

Manfred Beckman Lapré meldt dat hij hoopt dat de Omgevingswet (Ow) per 1 januari 2023 van kracht gaat, maar dat het nog altijd onzeker is. Op een vraag van Jaap-Willem Hutter bevestigt hij dat het, indien de Ow niet in werking treedt op 1 januari 2023, wel de bedoeling is om actualisaties van de schema's door te voeren die niet afhankelijk zijn van de Ow. Dit gebeurt dan via een nieuwe versie van de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) per 1 januari 2023 of zo kort mogelijk daarna. Op dit moment lopen de procedures om dit mogelijk te maken.

3. Stand van zaken Programma Versterking bodemstelsel

Henk Koster gaat in op een aantal van de 41 aanbevelingen waaraan het Programma Versterking bodemstelsel nu werkt. Ten eerste het punt dat momenteel de relatie wordt bezien ten aanzien van eisen in de Rbk en die in het Bal. Wellicht is de plaatsing van eisen in het Bal minder gewenst. Vervolgens gaat spreker nader in op de ontwikkeling van een Leidraad voor het bepalen welke zaken in welk type document (regelgeving, norm, BRL, protocol, etc.) worden vastgelegd. Na een vrij concreet eerste voorstel dat alleen documenten van NEN en SIKB beschouwde is de discussie naar een hoger abstractieniveau gebracht. Tenslotte is I&W vrijwel gereed met de positiebepaling ten aanzien van deelname in diverse gremia en overleggen. I&W gaat zich dus weer inzetten in deze structuren.

Op dit moment wordt in het kader van het Programma ook een risicosturingsanalyse voor vijf ketens uitgevoerd. Vanwege de daarbij gehanteerde systematiek zijn de betrokken groepen klein gehouden. Eind oktober vinden aanvulsessies plaats waaraan tot nu toe niet betrokken partijen kunnen deelnemen.

Henk Koster heeft veel positieve geluiden gehoord over de sessie op het SIKB jaarcongres op 29 september jl., waarin is gesproken over hoe we het vertrouwen in elkaar verder kunnen verbeteren.

Reacties College

Bram van de Pas vraagt of ook wordt nagedacht over de financiering van het NEN. Henk Koster antwoordt dat -voor zover hij weet- die vraag bij het ministerie onder de aandacht is, maar dat dat natuurlijk niet in het kader van de Leidraad besproken wordt (immers out of scope CCvD).

4. Voorstel vaststellen Wijzigingsbladen BRL SIKB 11000

Arthur de Groof leidt dit agendapunt in. Er ligt één voorgestelde wijziging aan protocol 11001 voor. Om die te effectueren moet deze in twee Wijzigingsbladen worden vastgelegd, één bij versie 3.0 en één bij versie 3.1 van BRL en protocol. Inhoudelijk is de wijziging in elk van de Wijzigingsbladen identiek. De wijziging komt neer op het weer schrappen van de toelatingsprocedure voor stoffen voor toepassing als circulatiemedium in gesloten bodemenergiesystemen en het in

plaats daarvan toevoegen van de nieuwe stof GeoPro aan de opsomming van toegelaten stoffen in het toetsingskader bij Eis 2b.3 in protocol 11001. Deze stof is door het RIVM onderzocht en gekarakteriseerd als relatief milieuvriendelijke koelvloeistof. Op basis van die karakterisering wil het ministerie van I&W deze stof toelaten. De nu voorliggende wijziging is nodig om dit mogelijk te maken. Het ministerie ontwikkelt zelf een nieuwe toelatingsprocedure die het in de regelgeving wil opnemen.

Reacties College

Beerd Volkers meldt dat de sector het voorstel omarmt en is akkoord. Hij vraagt naar de planning van de ontwikkeling van de nieuwe toelatingsprocedure. Manfred Beckman-Lapr e antwoordt daarop dat men voornemens is om die procedure in het Bal op te nemen. Daardoor wordt de planning afhankelijk van die van de Omgevingswet.

Bram van de Pas vraagt waarom GeoPro als zodanig in de opsomming wordt vermeld en niet door het chemische hoofdbestanddeel te vermelden. Arthur de Groof antwoordt dat zo'n vermeldingswijze inderdaad ongebruikelijk is. Er is uitgebreid over gesproken, waarbij het ministerie uiteindelijk heeft laten weten dat in deze specifieke situatie vermelding als GeoPro mogelijk is. Belangrijk hierbij is dat de markt een keuze heeft, omdat GeoPro niet de enige toegelaten stof is.

Besluit

Het College besluit:

- Beide nu voorliggende Wijzigingsbladen vast te stellen voor de (verkorte) evaluatieprocedure bij de RvA en voor de HUF-toets door de ILenT:
  - Versie 4c/1 van het Wijzigingsblad bij versie 3.0 van BRL SIKB 11000 en protocol 11001.
  - Versie 1c/1 van het Wijzigingsblad bij versie 3.1 van BRL SIKB 11000 en protocol 11001.
- Dat bij het in werking treden van beide voorgelegde Wijzigingsbladen geen overgangstermijn nodig is.
- Dat bij het in werking treden van beide voorgelegde Wijzigingsbladen geen nieuw certificaat verstrekt hoeft te worden aan de certificaathouders.

5. Stand van zaken projecten bodembeheer

Jelle de Boer en Arthur de Groof geven waar nodig een korte toelichting op de in de lijst beschreven lopende projecten waar SIKB bij betrokken is. Het College is in de gelegenheid om hierop te reageren.

3. Opkomende meettechnieken

Op een vraag van Bram van de Pas licht Arthur de Groof toe dat gedurende het vorige traject op dit onderwerp, dat eindigde in 2013, is afgesproken dat het NEN een nieuwe norm zou ontwikkelen voor nader onderzoek (dit is NTA 5755 geworden) en dat SIKB de werkvoorschriften voor de uitvoering van onderzoek met geofysische en on-site screeningstechnieken zou vastleggen. Jaap-Willem Hutter wijst erop dat er een internationale norm bestaat voor metingen met XRF. Willem van der Zon stelt dat Vopak veel gebruik maakt van MIP metingen bij de aankoop van terreinen en dat de resultaten van die metingen een rol spelen bij besluiten over dergelijke transacties.

4. Actualisatie BRL SIKB 7500 en protocol 7510

De in het document aangekondigde vergadering van de BC heeft plaatsgevonden. Daarin is onder meer het resultaat van de discussie in het CCvD van 23 juni besproken. De BOG heeft ermee ingestemd dat het milieuhygi nisch kwalificeren van bewerkte grond in een nieuw protocol 9335-10 bij BRL 9335 zal worden opgenomen. De conceptprotocollen zijn op dit moment nog niet rijp voor een openbare reactieronde: er is nog een aantal stevige discussiepunten, mede naar

aanleiding van het nog in ontwikkeling zijnde Rijksbeleid voor het omgaan met verontreinigde grond in relatie tot de haalbaarheid bij de bewerkers.

6. Inpassen werkvoorschriften rond PFAS in SIKB-documenten

Willem van der Zon meldt dat de veiligheidsvoorschriften voor de petrochemische industrie nog altijd vereisen dat branden worden geblust met PFAS houdende blusmiddelen. Jaap-Willem Hutter stelt dat de vereiste rapportagegrenzen steeds lager worden en nu al richting picogram per liter gaan, wat in de praktijk niet meetbaar is. Deze ontwikkeling kan grote invloed hebben op de nieuwe prestatiebladen voor AS SIKB 3000. Jaap-Willem dringt er daarom bij Arjen Wintersen van het RIVM op aan dat deze aansluit bij de BC voor het analysedeel van dit project.

8. NEN-projecten met raakvlakken SIKB

Op een vraag van Jaap-Willem Hutter meldt Jelle de Boer dat bij CEN in 2021 een Technische werkgroep onder TC444 is gestart die bespreekt of een nieuwe Europese norm (EN) voor partijkeuringen moet worden ontwikkeld. In een vergadering op nationaal niveau is aan NEN de boodschap meegegeven dat Nederland hier geen voorstander van is omdat wordt verwacht dat zo'n Europese norm de kwaliteit van partijkeuringen in Nederland niet ten goede zal komen.

Jaap-Willem Hutter meldt dat de laboratoria commentaar hebben geleverd in de consultatieronde voor de nieuwe versie van NEN 5740. Ze hebben er in dat verband op gewezen dat in de huidige situatie een overmaat aan monstermateriaal ontstaat dat moet worden weggegooid.

Arthur de Groof meldt dat de Taakgroep voor de nieuwe NEN 6693, Bodembeschrijving gisteren bijeen is geweest voor het bespreken van de resultaten van de openbare consultatie. Daaruit is gebleken dat op een aantal discussiepunten nog geen overeenstemming is bereikt. Niettemin is de verwachting dat met een aantal maandelijks vergaderingen tot een definitieve versie van de norm kan worden gekomen.

6. Concept-verslag CCvD/AC 23 juni 2022

- Tekstueel: het College heeft geen opmerkingen op de tekst van het verslag.
- Naar aanleiding van: pagina 2: Henk Koster meldt dat staande de vergadering een voordracht is binnengekomen voor een nieuw lid namens VNO-NCW.
- De actielijst is puntsgewijs doorgenomen. De discussie is weergegeven in de geactualiseerde actielijst.

Het College stelt het verslag ongewijzigd vast.

7. Mededelingen en rondvraag

Mededelingen

- Het vorige overleg heeft het College besloten om in te stemmen met het voorstel Wijziging SIKB gremia Bodembeheer. We zijn gestart met de operationele kant van dit besluit, het (om)vormen van de nieuwe secties. Er staan uitvragen uit voor vertegenwoordigers vanuit Certificerende Instellingen, opdrachtgevers, ILenT, Bodem+ en Omgevingsdiensten.
- Het SIKB congres 'Verbind je bubbel!' heeft plaatsgevonden op 29 september 2022 in Maaspoort, Den Bosch. Daniëlle Braun heeft de keynote verzorgd. Daarnaast waren er inhoudelijke en inspirerende sessies, waaronder een over het Programma versterking Kwalibo waarop Henk Koster in deze vergadering kort is ingegaan. Manfred Beckman-Lapr e brengt de complimenten over van zijn collega's van I&W en Bodem+ die aan het congres hebben deelgenomen.

- Op 10 en 11 oktober a.s. organiseert SIKB voorlichtingsdagen, in respectievelijk Zwolle en Den Bosch, over de wijzigingen van de schema's naar aanleiding van de Omgevingswet per 1-1-2023.
- De Bodembreed Academie wordt continu uitgebouwd. Recent is een nieuwe leermodule over Milieukundig veldwerk online gegaan.

Rondvraag

- De vergaderdata voor 2023 zijn als volgt vastgesteld: donderdag 30 maart, donderdag 29 juni, **dinsdag** 3 oktober en donderdag 14 december, steeds vanaf 10.00 uur tot ca. 12.00 uur. De vergaderingen zijn in beginsel live, in het Waterschapshuis in Amersfoort. Bij een relatief dunne agenda kan worden besloten om de vergadering online uit te voeren.
- Jaap-Willem Hutter vraagt of de eerstvolgende vergadering van het CCvD/AC (8 december a.s.) wellicht live wordt gehouden. Hij zou het prettig vinden om in wat zijn laatste vergadering van het CCvD/AC gaat worden live afscheid te kunnen nemen van de andere leden.

10. Afsluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 11:05 uur.

Acties

Nieuwe acties uit vergadering van 6 oktober 2022

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
		Geen nieuwe acties.	

Openstaand uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
29-03-2018	TV ArdG	Overleg over de rol van het CCvD Bodembeheer in het proces richting het opnemen van het document Essentiële eisen in bijlage C Rbk: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bestuur VKB vragen of deze actie nog actueel is. 2. Zo ja, afspraak plannen met Peter van Mullekom. 	1: Afgerond, de vraag is nog actueel. 2: Loopt.
26-03-2020	HK en AndG	SIKB neemt mee om met betrokken partijen in gesprek te gaan om de implementatie van Kwalibo ook bij overheden te stimuleren, gekoppeld aan de vervolgoers.	Krijgt vorm: gesprekken met ministerie, bestuursdiscussie. SIKB bereidt voor een eigen inzicht over in te zetten vervolgstappen in relatie tot Evaluatie. Daarbij aandacht voor overheden, ook via POKB.
18-03-2021	AndG, ArdG	Bevoegde gezagen actief betrekken bij de on-site meettechnieken (mits conform de richtlijnen uitgevoerd).	Loopt.

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
31-03-2022	HK	De mogelijkheden voor werken over de grens verkennen, te beginnen met de een gesprek met de OVAM (Vlaanderen).	Loopt.
31-03-2022	College	Oproep aan CCvD en achterban: ervaringen met over de grens werken met SIKB te delen.	Loopt.
23-06-2022	KS	Willem van der Zon uitnodigen voor deelname aan de nieuwe Sectie M&A	Moet nog.

Afgeronde acties

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
23-04-2020	MBL	Navraag doen bij Willem Kattenberg van het ministerie I&W of er initiatieven lopen omtrent het maken van kaders voor het meten van drugs-gerelateerde stoffen in de bodem.	Afgerond, het antwoord is nee. Reactie I&W: Particulieren met schade op hun terrein door illegaal gedumpt drugsafval krijgen dankzij een nieuwe regeling de kosten van het opruimen 100 procent vergoed in plaats van voor de helft. Gemeenten behouden als mede-overheid van de Staat een compensatie van 50 procent voor de financiële schade van het opruimen van drugsafvaldumpingen. Voor de nieuwe subsidieregeling is jaarlijks 1 miljoen euro uitgetrokken tot en met 2024. 06-10-2022: Charly van Schaik merkt op dat het niet zo is dat particulieren volledige vergoeding kunnen krijgen.
23-06-2022	WvdZ	Brengt de vacature voor VNO-NCW in het College onder de aandacht in het groot saneringsoverleg	Afgerond: er is een voordracht.
23-06-2022	MBL	Met I&W nagaan of Wijzigingsbladen & nieuwe versie BRL SIKB 6000 -7000 ook zonder 'inwerkingtreding Omgevingswet' van kracht kunnen worden in Rbk	Afgerond: het antwoord is dat dit kan. Er is een versie van beide schema's ontwikkeld die hiermee rekening houdt.

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
23-06-2022	KS, ArdG	Nagaan of nieuwe versie BRL SIKB 2000 ook zonder Omgevingswet ingevoerd kan worden.	Afgerond: het antwoord is dat dit niet kan. Er was onvoldoende tijd om een versie van dit schema te ontwikkelen die dit mogelijk zou hebben gemaakt.
23-06-2022	KS, ArdG	Verkenning: hoe in algemene zin anticiperen op ZZS in project 'Inbedden PFAS in SIKB-documenten' meenemen	Afgerond: dit wordt meegenomen bij het onderdeel monsterneming. De prestatiebladen voor de analyses zijn per definitie stofspecifiek: daarom is het daar niet mogelijk om zo breed in te steken.